

Bu, bir faktür ki, son 22 il müstəqil Azərbaycanın tarixində şanlı bir səhifə açıb. Bu şanlı səhifələrə çox illər həkk olunub. Bunlardan biri də “Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 13 iyul 2012-ci tarixli Fərmanı ilə yaradılan “ASAN xidmət” mərkəzləridir. O “ASAN xidmət” mərkəzləri ki, dövlətimizin başçısının uğurlu layihəsidir, artıq 13 ildir fəaliyyət göstərir və insanlar bu xidmətdən çox razıdır.

Bakıda pilot layihə olaraq ilk “ASAN xidmət” mərkəzinin açılışı 29 dekabr 2012-ci ildə olub. Mərkəz doqquz dövlət orqanının təklif etdiyi 23 xidməti həyata keçirməklə, 15 yanvar tarixində fəaliyyətə başlayıb. Yaradılmasından ötən bir il ərzində Sumqayıtda, Gəncədə də “ASAN xidmət” mərkəzləri yaradılıb, Bakıda bu mərkəzlərin sayı 3-ə çatdırılıb. Artıq 2014-cü ilin əvvəlində “ASAN xidmət” mərkəzlərindən istifadə edən vətəndaşların sayı 1 milyona çatıb.

2014-cü il mayın 7-də Bakıda sayca dördüncü, dekabr ayında isə ölkədə yeddinci olaraq Sabirabadda “ASAN xidmət” mərkəzinin açılışı olub. 2015-ci ildə Bərdədə, həmin ilin yayında, iyulun 14-də Azərbaycanda hələlik 5 sayılı Bakı “ASAN xidmət” mərkəzi açılıb. 2016-cı ildə Masallı və Qəbələ, 2017-ci ildə Quba, 2018-ci ildə isə Mingəçevir, İmişli və Şəki, 2019-cu ildə Şamaxı, 2020-ci ildə Kürdəmir, Tovuz, Ağcabədi və Balakən rayon sakinlərinin də həyatına bu asanlıq daxil olub və onlar da digər bölgələrdə olan insanlar kimi vaxt və vəsait itkisinə son qoyublar.

2021-ci ildə 6 sayılı Bakı “ASAN xidmət” mərkəzi, 2022-ci ildə 2 sayılı Gəncə regional “ASAN xidmət” mərkəzi və 7 sayılı Bakı “ASAN xidmət” mərkəzi fəaliyyətə başlayıb, 2023-cü ildə isə Naxçıvan Muxtar Respublikası və Salyan rayon sakinlərinin çoxdankı arzuları reallaşdı və onların da həyatı “ASAN xidmət”lə asanlaşdı.

2024-cü il yanvar ayının 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin iştirakı ilə Lənkəran regional “ASAN xidmət” mərkəzi istifadəyə verilib. Bu mərkəz Lənkəran, Astara, Lerik və Yardımlı rayonlarında qeydiyyatda olan təxminən 500 min vətəndaşa xidmət göstərir. Ötən il iyul ayında isə Şuşada “ASAN” xidmət mərkəzi istifadəyə verilib. Hazırda 28 “ASAN xidmət” mərkəzi mövcuddur. Onlardan 7-si paytaxt Bakıda, digər 21-i isə regional mərkəzlər olmaqla, Sumqayıt, Gəncə, Sabirabad, Bərdə, Qəbələ, Quba, Masallı, Mingəçevir, İmişli, Şəki, Şamaxı, Kürdəmir, Tovuz, Ağcabədi, Balakən, Salyan, Naxçıvan və Lənkəran və Şuşadadır. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə də “ASAN xidmət” mərkəzlərinin yaradılması nəzərdə tutulub. Belə ki, Ağdam, Laçın və Cəbrayıl rayonlarında mərkəzlərin qurulması məqsəduyğun hesab edilib. Şuşa şəhərində isə “ASAN xidmət” mərkəzinin tikintisi davam etdirilir.

İldən-ilə artan uğurlar

“ASAN xidmət”in ötən illər ərzində əldə etdiyi uğurlar da az olmamışdır. 2014-cü ildə “ASAN xidmət” ISO 9001:2008 idarəetmə standartı üzrə beynəlxalq sertifikatla, həmin ilin yayında səmərəli xidmət nümunəsinə və dövlət-vətəndaş münasibətlərinə verdiyi töhfələrə görə “Uğur 2013” mükafatına, dekabrında isə OHSAS 18001:2007 standartı üzrə beynəlxalq dərəcəli sertifikatla, 2015-ci ildə BMT-nin 2015-ci il Dövlət Xidmətləri Mükafatına layiq görülmüşdür. 2015-ci ilin martında Britaniya Əməyin Mühafizəsi Şurası tərəfindən 13 sahə üzrə keçirilən, müxtəlif dövlətlərin 700-dən çox müəssisənin müraciət etdiyi müsabiqənin “Dövlət xidmətlərinin həyata keçirilməsinin təşkilində təhlükəsiz əmək şəraitinin qurulması” sahəsi üzrə qalibi olmuşdur.

“ASAN xidmət”: son 22 ilin reallıqlarından biri

13 il: operativlik, şəffaflıq, nəzakətlik, məsuliyyət, etik davranış, rahatlıq...

Bəli, “ASAN xidmət”dən söz düşəndə insanda yaranan ilkin təəssüratlar bunlardan ibarət olur: operativlik, şəffaflıq, nəzakətlik, məsuliyyət, etik davranış və rahatlıq. Çünki indi həyatımızı asanlaşdıran, vaxt itkisinin qarşısını alan, çox nəzakətlə qarşılanıb, hörmətlə yola salındığımız, sayəsində əlavə vəsait xərcləmədiyimiz “ASAN xidmət”lərdən əvvəl vətəndaşların qarşılaşdıqları bir çox problemlər var idi. Elə “ASAN xidmət”in yaranmasının 13-cü ildönümündə onun uğurlarından, fəaliyyətini vətəndaş məmnunluğu ilə qura bilməsindən, operativliyi və şəffaflığından söhbət açarkən ondan əvvəlki illərdə vətəndaşlarımızın qarşılaşdığı problemləri də xatırlamağın yerinə düşüyünü düşünərək həmin illərə qayıtmaq istəyirəm. Çünki dünəni unutsaq, bugünkülərin nə dəyərini bilirik, nə də qədrini.

Cəmi 13 il bundan əvvəl vətəndaş hər hansı bir sənədin əldə edilməsi üçün bəzən günlərlə yox, həftələrlə aid təşkilatların qarşısında qalmalı olurdu. Gözləmək insanları, necə deyirlər, tənə getirirdi. Qəbüllərə düşmək o qədər çətin idi ki, hər hansı sənədlə, xidmətlə bağlı aid məsul şəxsle görüşmək elə bir lotereya biletinin udması kimi şans idi. Yaxşı, görüşdün, axı bu işin həlli deyildi. Hələ ilkin məlumatı alır, istənilən bir sənədin düzəldilməsi, xidmətin həyata keçirilməsi üçün haradan başlamağı öyrənmiş olurdun. Burada işin hələlik bitirdi, başlayırdın digər idarələri, müəssisələri gəzməyə. Vaxt gəlib ay olurdu, lakin məsələ, bir evin, maşının qeydiyyatına alınması işini hələ də tamam edə bilmirdin. Çünki uzun bir yolda elə maneələrle qarşılaşırdın ki, bəzən axıra çatdırı bilmir, həll etmək istədiyin işdən əl götürməli olurdun. Açıqını deyək ki, süründürməçiliyin əsasında rüşvətxorluq halları var idi. Hansısa məsul adama məlum vəsait çatdırılmadıqda, hər dəfə müraciətində səni “başından” edir, hər dəfə yeni bəhanələr getirirdi, tək o məbləği alanadək. İnsanlar da gəlirlərinin səviyyəsindən asılı olmayaraq həmin məbləği tapmalı, bir yerə toplamalı, sonra o işin ardınca getməli idi.

Bütün bu süründürməçilik isə vətəndaşların vaxt itkisinə səbəb olurdu. Məsələn, kəndlərdən rayon mərkəzinə hansısa bir sənəd üçün gələn adam onsuz da yarı gününü itirirdi. Sənədi ala bilməyəndə isə yenidən gəlməli olurdu ki, bu da həm vaxt, həm də vəsait itkisinə səbəb olurdu. Adam bir də kəndə-evinə qayıtmalı, səhəri gün bir də o qədər əziyyət çəkməli, həmin sənədi almaq üçün rayon mərkəzinə getməli, o da ki, düzəli, ya düzəlməyə.

Bax, 13 il əvvəl belə problemlərlə qarşılaşırdı insanlar. Həm müəyyən sənədin rüsumunu dövlətə ödəyirdi, həm də müəyyən olunmuş “rüsumları” ciblərə ödəmək məcburiyyətində qalırdı. Bu rüsumu ödəmək istəmədikdə isə süründürməçiliklə yanaşı, həm də kobudluqla, nəzakətsizliklə qarşılaşırdı. 13 il əvvəl “ASAN xidmət” yaradılanda müəyyən xidmətlər var idi ki, orada cəmləndi, təbii ki, onlar yerli aid orqanlardan alındı. Bu, heç də onların ürayincə olmadı. Çünki

yuxarıda da vurğuladığım kimi, müəyyən etdikləri “rüsumlar” əllərindən çıxarıldı. Burada qazanan vətəndaş oldu. Əslində 13 il əvvəl heç kimin ağılına belə gəlməzdi ki, zaman gələcək, belə bir xidmət fəaliyyətə başlayacaq və oraya müraciət edən kəs bu qədər məmnun qalacaq.

“ASAN”la sosial həyatımızın asan xəritəsi

“ASAN xidmət” eyni zamanda insanın düşüncəsində “asan xəritə” anlayışını da canlandırır. Həqiqətən də artıq “ASAN”la sosial həyatımızın asan bir xəritəsi yaranmışdır. Ötən 13 ildə bu xəritə öz coğrafiyasını genişləndirərək Bakı şəhərindən rayonlarımıza

zadək şaxələnməmiş, illərlə əziyyət çəkən insanlar üçün asan bir ünvana çevrilmişdir. Maraqlısı odur ki, bu ünvana vətəndaşların qeydiyyatı üzrə rayonlaşmışdır. Bütün ölkə vətəndaşları üçün eynilik təşkil edir.

Əvvəllər Bakıda yaşayan, lakin rayonda

qeydiyyatda olan vətəndaşlar şəxsiyyət, sürücülük vəsiqəsini dəyişdirmək, yenidən almaq üçün rayona getmək məcburiyyətində qalırdısa, bunun üçün xeyli miqdarda vəsait xərcləməli-həm dövlət, həm digər “rüsumları” ödəməli olurdusa, təbii ki, bu, bir vətəndaş üçün böyük məbləğdə vəsait itkisi idi. Vəsait itkisi ilə bərabər, həm də vaxt itkisi demək idi. Hər hansı bir idarə, müəssisə və təşkilatda çalışan vətəndaş iş vaxtı rayonlara gedə bilmirdi. Bayram günlərində isə iş olmadığından bu işləri həyata keçirə bilmirdi. Bu isə müəyyən çətinliklər yaradırdı. “ASAN xidmət” modelinin yaradılması ilə bu problemlər, süni əngəllər təbii ki, aradan qaldırıldı.

Həmçinin səyyar şəkildə bölgələrdə “ASAN xidmət”in fəaliyyət göstərməsi də bu problemlərin qarşısını alır. Bu model yaradılmamışdan əvvəl vətəndaşlar sosial müavinətlərini aldıkları zaman problemlərlə rastlaşırdı. Ancaq “ASAN xidmət” və “Asan Səyyar Xidmət”-in təşkilatı ilə istər Bakı şəhərində, istərsə də regionlarda yaşayan əhəlinin problemlərinin həlli asanlaşdı.

“ASAN xidmət”in yaratdığı mobil tətbiq vətəndaşların işini daha da asanlaşdırır. Mobil tətbiqin yaradılmasında əsas məqsəd vətəndaşlar üçün çevikliyi təmin etməklə, onların əlavə vaxt itkisinin, məsrəflərinin qarşısını almaqdır. “ASAN xidmət” mobil tətbiq vasitəsi ilə vətəndaş “ASAN xidmət” və “ASAN Kommunal” mərkəzlərində müvafiq xidmət mərkəzinə seçə, zəruri sənədlərin siyahısı ilə tanış ola və növbə götürə bilir. “ASAN xidmət” mərkəzləri xidmətləri vətəndaşlara “vahid pəncərə” prinsipinə əsaslanaraq təklif edilir. Yeni vətəndaşlar eyni bir məkanda müxtəlif dövlət qurumlarının istənilən xidmətlərindən eyni vaxtda yararlanırlar. Bu da vətəndaşların fərdi xərclərini azaldır və vaxt itkisini aradan qaldırır. Mərkəzlərin fəaliyyətinin əsas üstünlüklərindən biri də heftənin bütün günlərində vətəndaşlara fasiləsiz xidmət göstərməsidir. Bütün bunlar isə “ASAN”a aid xəritədə birləşir. Bu xəritə isə özündə Azərbaycan vətəndaşlarını birləşdirir. Onlara asan xidmətlər göstərir. Vətəndaş bu xidmətdən necə məmnun qalmaya bilər?..

“ASAN könüllü”sündən dövlət qulluqçusuna...

Prezident İlham Əliyev demişdir: Azərbaycanda çox müasir, dövlətə, Vətənə bağlı olan gənc nəsil yetişir və “ASAN könüllüləri”nin fəaliyyəti xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Çünki onlar bu işlərə könüllü şəkildə qoşulurlar, özləri bu təşəbbüsü göstərirlər və işləri ilə ölkəmizin ümumi inkişafına töhfə verirlər...

Bəli, “ASAN xidmət”in yaradılması ölkəmiz, onun vətəndaşları üçün nə qədər əhəmiyyətli oldusa, “ASAN xidmət”lərdə həyata keçirilən “könüllü fəaliyyət” proqramları da bir o qədər əhəmiyyətli oldu. Hər il yüzlərlə gənc könüllü şəkildə bu mərkəzlərə gəlir, öz iş qabiliyyətlərini və intellekt səviyyələrini gücləndirirlər. Bu, tək intellekti gücləndirmək yox, həm də gələcəkdə dövlət qulluqçusu kimi fəaliyyət göstərməyə hazırlıq deməkdir. “ASAN xidmət” mərkəzlərində könüllülər bütün xidmət sahələrində növbəli şəkildə fəaliyyət göstərirlər. Bu fəaliyyətləri ilə onlar da təbii ki, vətəndaş məmnunluğunun təmin edilməsinə yardımçı olurlar.

Könüllülər müqavilə əsasında 2 ay müddətində fəaliyyət göstərir, müqavilədə nəzərdə tutulmuş öhdəlikləri 2 ay ərzində həyata keçirən könüllülərə agentliyin rəsmi sertifikatı və xasiyyətnaməsi verilir. 2012-ci ildən bu günədək minlərlə gənc “ASAN könüllüləri”nə çevrilib, onlar nəinki ölkəmizin sosial həyatında, həm də ictimai həyatında fəallıq göstərir. Eyni zamanda “ASAN School”dan keçərək gələcək karyeralarını da qururlar. Bəli, ötən 13 il vətəndaşlara tək “ASAN” həyat bəxş etməyib, eyni zamanda onların övladlarının da məşğulluğu üçün böyük rol oynayıb. Bu gün ölkəmizdə yüzlərlə gənc könüllülükdən dövlət qulluqçusuna qədər yüksəlib, üstəlik bu qurumda müxtəlif yüksək vəzifələri icra etməkdədir. Bütün “ASAN”çılar ölkədə nüfuz sahibləridir. Çünki bu yeni modelin təbiiqini ürəklə, bacarıqla, insanların məmnunluğunu qazanmaqla həyata keçirirlər.

Dövlət qayğısı-məmnunluğun ifadəsi

2022-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin “Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin 10 illiyi (2012-2022)” Azərbaycan Respublikasının yubiley medalının və “ASAN xidmət” ilə səmərəli əməkdaşlığa görə” Azərbaycan Respublikasının medalının təsis edilməsi ilə əlaqədar “Azərbaycan Respublikasının orden və medallarının təsis edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 20 dekabr tarixli 697-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında” 27 dekabr 2022-ci il tarixli Fərmanı və “Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin bir qrup əməkdaşının təltif edilməsi haqqında” 27 dekabr 2022-ci il tarixli Sərəncamı “ASAN xidmət” işçilərinin Peşə Bayramı Gününə və ilk “ASAN xidmət” mərkəzinin fəaliyyətə başlamasının 10-cu ildönümünə böyük töhfə idi. Dövlətimizin başçısının imzaladığı bu sənədlər eyni zamanda vətəndaş məmnuniyyətini qazanmış bu quruma və onun əməkdaşlarına məmnunluğun ifadəsi idi. 29 dekabr sizin gününüzdür, əziz “ASAN”çılar. Gününüz mübarək! Ümidvarıq ki, sayenizdə qarşıdakı həyatımız bundan da asan olacaq.

Mətanət Məmmədova